

EDICIÓ: Grup de divulgació de la història de Fals, Associació Cultural i Recreativa de Fals
COL·LABORACIÓ: Ajuntament de Fonollosa, Cooperativa UMAC, Arxiu Comarcal de Manresa

ASSOCIACIÓ CULTURAL I RECREATIVA DE FALS
Carrer de les escoles, s/n
08259 Fals (Fonollosa)
Telèfon: 938368003

El contingut d'aquesta edició és de divulgació de la història local del poble de Fals. En cap cas es vol ferir la sensibilitat de ningú i, serà d'agrair que qualsevol errada o inexactitud en els escrits, sigui comunicada als redactors de Falcha.

Mas Puig Oliver

El primer document relatiu a aquest mas que hem trobat està datat el 7 de juliol de 1303. Es tracta d'una requisitòria del Veguer de la Ciutat de Manresa al Batlle de Falchs, perquè aquest s'encarregui de cobrar uns deutes que tenen diversos pobladors de Fals. Entre d'altres, surt un tal jacques de puig oliverio, que deu vuit sous. La següent referència és un document notarial de 1498. Sembla ser que el mas havia estat arrendat al rector de Fals, en Pere

Ruïnes de l'antic Mas Puig Oliver

Cadalqués, el qual l'havia posat com a penyora d'un deute contret amb Maurici Clergue, mercader de la ciutat de Manresa. En el document esmentat, Joan Trull i la seva muller Caterina reconeixen deure al Clergue sis lliures, dos sous i quatre diners, resta de l'empenyorament del rector, que ja és difunt. Si no anem errats, això significa que el Joan Trull havia adquirit el mas Puig Oliver, i amb ell, les càrregues que arrossegava. Joan Trull, àlies Jaumeandreu, havia vingut de Monistrol i va acabar instal·lant-se al mas Torrecabrera, que posteriorment va canviar de nom i va dir-se Jaumeandreu. El 1511 va casar la seva filla Joana amb Joan Roca, de Callús, i com a dot li va prometre 25 lliures, garantides sobre el mas Puig Oliver. El 1527, Joan Roca, per subvenir a les seves necessitats es veu obligat a crear un censal mort, de valor 8 lliures i 10 sous a favor de la confraria de Sant Nicolau de la Seu de Manresa. Els interessos anuals del censal pugen a 8 sous i 6 diners, i estan assegurats sobre el mas.

Sembla que aleshores el destí d'aquest mas es va unir definitivament al de Jaumeandreu, ja que a partir d'aquest punt els dos noms van per sempre més units. Així ho demostra el tracte que va signar Joan Andreu el 1546, arrendant per quatre anys les terres dels dos masos a Joan Oliveres, o el que va fer la vídua de Jaume Andreu el 1577 amb Francesc Canals de Montesquiú, venent-li el dret de pasturar les herbes dels dos masos, a raó de 30 lliures per

any. Passen anys i més anys i no hem sigut capaços de trobar cap altre menció del mas, per la qual cosa suposem que es va convertir en una simple masoveria de Jaumeandreu, habitada per famílies de masovers que no van deixar cap rastre. En un moment donat, aquest va quedar deshabitat i es va convertir en un mas rònc. En el capbreu de 1791, l'amo de Jaumeandreu declara aquest mas rònc, unit a la seva propietat i heretat dels seus avantpassats. En més d'una ocasió s'han trobat referències al lloc o partida de Puig Oliver, com per exemple, una vinya

de vuit quarteres que hi tenia Pere Torradas, de cal Guinard (1798). Encara que ha estat molts anys deshabitat, no es pot descartar que fins a un temps relativament recent no hagi estat utilitzat per alguna altra funció. Possiblement va servir durant algun temps per guardar el ramat, perquè el nom s'ha conservat i les seves restes encara són visibles avui. Les ruïnes es troben en un grau o replà de la muntanya que puja cap a Sant Mateu, en una posició enlairada i dominant sobre el camí carreter que va de Jaumeandreu a la teuleria de Callús.
